

Ilgaz Gümüştas

Zamansız Hamleler

e4 Bir Karakter Hamlesi midir?

e4 1-0. Tüm zamanların hakkında en çok konuşulan oyuncusu Fisher tarihe imzasını böyle atmıştı. Bütün hayatı boyunca, Dünya Şampiyonluğu final maçında Boris Spasski'ye ve kariyerindeki bir iki maçta d4 oynaması hariç bu hamlesini değiştirmede. Fisher her zaman hırçın bir çocuk oldu. Turnuvayı yarıda bıraktığı da oldu, Dünya Şampiyonluğunu da, hatta satrancı da... ve rakiplerini humma* ya tutmaktan hiçbir zaman çekinmedi. Sert ve acımasızdı çünkü hayatı buhranlarla geçmişti. Yaşadıklarından sonra e4 hamlesi bizim için anlaşılır bir şeydi. O biraz dünyayla kavgalıydı biraz kendisiyle...

Bildiğimiz gibi üç tür açılış vardır. 1)Açık açılışlar 2)Yarı açık Açılışlar 3)Kapalı Açılışlar. Devamlı olarak saldırıyı düşünen karakterlerin açık açılışları tercih ettiği düşünülür. Bu anlayışa göre kapalı açılışları yapanların sakın, hafif içine kapanık bir kişiliği olduğunu söylememiz gerekir. Acaba herhangi bir açılış, herhangi bir maç karakterimizi belli eder mi?

Bir satranç oyuncusu tanıdım. Her zaman kazanmayı düşünür asla berabere kalmayı kabul etmez, her işinde uç noktalara gitmek isterdi. Kişilik olarak hiperaktifti. Sıradan bir yaşam ona göre anlamsızdı. Geceleri satranç çalışır sabah güneşin ilk ışıklarıyla uyurdu. Yelkovan ve akrebin hayatında önem taşımadığı bu satranççının maçlarda e4 yapması, bol taş fedası yapılan kombinezonlara girmesi mantıklıdır ama satrancın dışında bir kaç farklı işle uğraşan bu satranççı maça çıktığı zaman o kadar sakın açılışları oynuyordu ki onu diğer oyuncularından ayırt etmek imkansızdı. O'nun sakladığı bir sır vardı. O sadece hızlı akan bir ırmaktan göle dökülmek istiyordu. Satranç oynarken rakibine karşı şans tanıyan riskli fikirlere uzaklaşıyor, kendisinin hafif üstün olduğu konumları oynuyordu. Tahtada huzuru bulmaya çalışıyordu.

Hayat sırlarla dolu, hamleler gibi. Her sabah aynı saatte kalkıp, her akşam aynı saatte yemeğini yiyen disiplinli bir insanın her türlü riske girip maça agresifliği tercih edebileceği gibi, hızlı yaşamayı bir dünya görüşü olarak belirleyen bir kişi hayatında istemediği sakinliği satranç tahtasında isteyebilir. Bu yazıdan sonra bir daha soruluyor: e4 bir karakter hamlesi midir? Herhangi bir açılış, herhangi bir maç karakterimizi belli eder mi? Fisher nasıl bir insandır?

*Fisher Humması: Dünya şampiyonluğu maçlarında Fisher'in karşılaştığı her rakip psikolojik olarak rahatsızlanmış, fiziksel olarak hastalanmış, turnuva organizasyonuna hastalığını bildirip Fisher'le oynadığı maçlara ara verilmesini istemiştir.